

Jonge Havik, getekend door Rosy Verbaal (10 jaar).
Young Goshawk, by Rosy Verbaal (10 years old).

Het aanstormende voorjaar

Rob G. Bijlsma

Terwijl in deze Takkeling de broedresultaten van roofvogels van het afgelopen jaar staan, is het nieuwe voorjaar aanstaande. Rond huis zingen volop koolmezen en glanskoppen, boomklevers joelen hun ‘wie-wie-wie’, een enkele Buizerd luchtdanst boven de bosrand en in het naburige dorp zingen en vleugelwapperen de spreuwen op de daken (het is 8 januari). Die prachtig-grijze 500-grammer, de houtduif, zit al paarsgewijs in de randen van het dorp, af en toe een zangstrofe en baltsvlucht met vleugelklap, op de plek waar oude nesten in de houtwal verraden dat ze daar al eens gebroed hebben. Dat belooft weer voedsel voor de vogeljagers, een eeuwige wederkeer waar we met genoegen naar kijken. Door ons hoofd spelen toekomstige scenario’s, deels gevoed met wat we op dit moment voorgeschoteld krijgen. Dikke kans dat voorjaar en zomer iets heel anders laten zien, maar dat maakt het alleen maar interessanter. Biologie is geen natuurkunde: in ons domein zijn de zaken vaak ongewis, slecht voorspelbaar, bol van de verrassingen. In grote lijnen is het natuurlijk meer van hetzelfde, maar voor wie oog heeft voor de buitenwereld zijn de variaties op dat thema ontelbaar. We kunnen haast niet wachten op het eerste bloeiende speenkruid, uitbottende knoppen aan de bomen, de eerste kalk...

Zelfs met behulp van high-tech, zoals zenders waarmee vogels op de voet kunnen worden gevolgd, is het verrassend om te zien welke beslissingen vogels maken. En net denk je, op basis van concentraties van gps-posities, een toekomstige nestplaats te ontwaren, of de vogel besluit een paar honderd km verderop te gaan uithangen. Die Zearend geboren in Het Spijk in 2019 was er zo eentje. De samengestelde beelden van vliegbewegingen die Stef van Rijn me stuurde, en die een kennelijke slaappleats en mogelijke broedplaats in de buurt van mijn huis suggereerden, leverden geen van beide op. Althans, ik kon ze niet vinden. Wél de posities, maar geen slaapboom, geen nest in aanbouw. Wel zie ik geregeld Zearenden, maar wat voor beesten dat zijn, geen flauw idee. Het vermindert de vreugde van het zien van zo’n bakbeest overigens geen spat. Noch ook baal ik dat de vogel(s) niet doen wat we denken dat ze van plan zijn, intengendeel, niets mooiers dan dieren die hun eigen beslissingen nemen. Ze hebben ons niet nodig (anders dan de wettelijke bescherming en een rustige en schone – in termen van gif – leefomgeving die we moeten bieden).

Zearend staat natuurlijk voor elk levend organisme. Roofvogelaars zijn in dat opzicht bevoorrecht. Doordat we naar roofvogels kijken, omvatten we de hele voedselketen, van bodemorganismen en planten tot Zearend. Bodem, water en lucht zijn ons aan het hart gebakken. Geniet ervan, komend broedseizoen.